

ГАННА ОСТАНІНА
ORCID ID: 0000-0001-6030-927
annaostanina2124@gmail.com
кандидат філологічних наук, доцент
Криворізький державний педагогічний університет
просп. Університетський, 54, м. Кривий Ріг

ФОРМУВАННЯ ІНТЕРЕСУ ДО ЧИТАННЯ В ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю пошуку ефективних методичних підходів до залучення дітей до читання в умовах сучасного освітнього простору. Формування стійкого інтересу до читання є важливим чинником у підготовці дітей до шкільного навчання, оскільки воно сприяє розвитку мовленнєвих навичок, розширенню словникового запасу та формуванню творчого мислення.

У сучасному світі, де цифрові технології значно впливають на дозволя дітей, традиційне читання поступово втрачає свою популярність, що може негативно позначитися на розвитку мовлення, уяви й емоційної сфери. У статті проведено аналіз сучасних досліджень і публікацій із проблеми дошкільного читання, зокрема праць, що висвітлюють жанрову специфіку дитячої літератури, психологічні та педагогічні аспекти її сприйняття, а також методи розвитку читацької активності. Зокрема, досліджено питання використання інтерактивних та інноваційних методик, що сприяють зацікавленості дітей літературними творами. Також розглянуто наукові підходи до проблеми залучення дітей дошкільного віку до читання художньої літератури, аналізуються чинники, що впливають на формування читацького інтересу, а також окреслюються ефективні методи стимулювання читацької активності.

Мета дослідження – визначити й обґрунтувати педагогічні умови, методи та прийоми, що сприяють розвитку інтересу до читання в дітей старшого дошкільного віку. У статті розглянуто, як організація літературної діяльності в умовах дошкільного навчального закладу може стимулювати інтерес до читання і сприяти розвитку вміння сприймати й осмислювати художні твори.

Результати дослідження. У статті проаналізовано твори українських письменників, рекомендовані програмою «Українське дошкілля», що сприяють розвитку читацьких інтересів у дошкільників. Розглянуто методичні підходи, що включають інтерактивні форми роботи з художніми творами, використання ігрових методів, театралізацію і активну участь батьків у процесі заохочення до читання. Результати дослідження засвідчили, що використання художнього слова, емоційно забарвленого читання, театралізації та інтерактивних технологій сприяє підвищенню інтересу дітей до читання, формуванню в них стійкої мотивації до самостійного ознайомлення з літературними творами. Установлено, що важливими умовами розвитку інтересу до читання є емоційне залучення дитини у процес слухання і обговорення творів, створення сприятливого мовленнєвого середовища, активна взаємодія дорослого та дитини у процесі читання.

Ключові слова: діти дошкільного віку, педагогічні умови, метод, читання, інтерес, розвивальне середовище.

HANNA OSTANINA
Candidate of Philological Sciences, Associate Professor
Kryvyi Rih State Pedagogical University
54 Universytetskyi ave., Kryvyi Rih

THE FORMATION OF INTEREST IN READING AMONG OLDER PRESCHOOL CHILDREN

The relevance of the research is determined by the need to find effective methodological approaches to engage children in reading within the modern educational environment. The formation of a stable interest in reading is an important factor in preparing children for school education, as it contributes to the development of language skills, the expansion of vocabulary, and the formation of creative thinking. In today's world, where digital technologies significantly affect children's leisure, traditional reading is gradually losing its popularity, which may negatively influence the development of speech, imagination, and emotional domains.

The article provides an analysis of current studies and publications on preschool reading, particularly those that highlight the genre-specific features of children's literature, its psychological and pedagogical aspects of perception, and methods for developing reading activity. Special attention is given to the use of interactive and innovative techniques

that encourage children's interest in literary works. The paper explores scientific approaches to involving preschoolers in reading fiction, analyzes the factors influencing the formation of reading interest, and outlines effective strategies for stimulating reading activity.

The aim of the study is to identify and substantiate pedagogical conditions, methods, and techniques that promote the development of reading interest among senior preschool children. The article examines how the organization of literary activities in preschool educational settings can stimulate interest in reading and enhance the ability to perceive and interpret literary texts.

The article analyzes works by Ukrainian authors recommended by the Ukrainian Preschool program, which support the development of children's reading interests. Methodological approaches are considered, including interactive methods of working with literary texts, game-based techniques, dramatization, and active parental involvement in fostering a love for reading.

The results of the research demonstrate that the use of literary language, emotionally expressive reading, dramatization, and interactive technologies significantly enhances children's interest in reading and motivates independent engagement with books. It was found that key conditions for developing reading interest include emotional involvement during listening and discussion, the creation of a supportive linguistic environment, and active adult-child interaction during the reading process.

Key words: preschool children, pedagogical conditions, method, reading, interest, developmental environment.

Постановка науково-практичної проблеми. Формування інтересу до читання в дітей старшого дошкільного віку є одним із основних завдань сучасної дошкільної освіти, оскільки саме на цьому етапі закладаються основи майбутньої читацької діяльності та розвиток когнітивних і мовленнєвих навичок. Читання не лише сприяє розвитку мовлення, але й формує в дітей уявлення про навколишній світ, розвиває емоційну сферу та критичне мислення. Проте, незважаючи на визнану важливість цієї діяльності, проблема формування стійкого інтересу до читання залишається актуальною.

Сучасні дослідження показують, що на формування читацького інтересу впливає ціла низка чинників: психологічний стан дитини, її мотивація до навчання, навколишнє середовище й активність дорослих, зокрема педагогів і батьків. Однак не всі діти старшого дошкільного віку мають схильність до читання або зацікавлені у процесі читання книг, що зумовлює необхідність пошуку ефективних методів стимулювання цього інтересу.

Завданням педагогічної практики є створення умов для розвитку інтересу до читання через різноманітні педагогічні технології, а також формування позитивного ставлення до книги як важливого елементу культурного й інтелектуального розвитку дитини. Водночас постає питання: яким чином організувати цей процес, щоб він став не лише ефективним, але й цікавим для дітей?

Отже, постановка проблеми полягає в пошуку оптимальних педагогічних підходів і методів для формування інтересу до читання в дітей старшого дошкільного віку, що не тільки забезпечить розвиток читацьких навичок, але й сприятиме загальному розвитку дитини, її здатності до самостійного пізнання світу через книги.

Аналіз останніх публікацій за темою дослідження. Формування інтересу до читання в дітей старшого дошкільного віку залишається актуальною проблемою вітчизняної та зарубіжної педагогіки. Останні десятиліття характеризуються інтенсивними дослідженнями в цій сфері, що охоплюють різні підходи та методики, спрямовані на розвиток читацької активності дошкільників. Важливою складовою частиною цього процесу є як психологічний, так і педагогічний аспекти, адже вони взаємодіють і визначають результативність читання в дошкільному віці.

У психологічному аспекті науковці звертають увагу на етапи когнітивного розвитку дітей дошкільного віку та їхню здатність до активного сприймання і розуміння літературних творів. Так, у посібнику Н. Токаревої та А. Шамне «Вікова та педагогічна психологія» звертається увага на мотиваційний аспект розвитку дітей, а це є основою розвитку їхньої активності в навчальній діяльності, зокрема й у читанні; емоційний розвиток і когнітивні процеси, адже увага, пам'ять, уява є ключовими для сприйняття та розуміння тексту [6]. Саме ці аспекти є корисними для педагогічного контексту формування інтересу до читання в дітей дошкільного віку, оскільки взаємодія між психологічними та педагогічними процесами сприяє більш глибокому розвитку читацької діяльності.

У праці Г. Ватаманюк «Робота з дитячою книгою в закладі дошкільної освіти: теорія і практика» [3] висвітлено організаційно-методичні аспекти та психолого-педагогічні умови роботи з дитячою книгою. Дослідниця звернула увагу на те, що дитяча книга є не лише джерелом інформації, а й інструментом для розвитку когнітивних і емоційних навичок дошкільнят. Вона наголошує на значенні правильно підібраних книг, що відповідають віковим та індивідуальним особливостям дитини, що створює умови

для формування стійкого інтересу до читання. Окрім того, авторка запропонувала різні методи роботи із книгою в закладі дошкільної освіти, зокрема складання інтелектуальних карт, перегляд презентацій і кінофільмів, інсценізації, літературні вікторини, рухливі ігри (сюжетні та безсюжетні), що активно залучають дітей дошкільного віку до процесу читання. Ці методи не тільки сприяють розвитку інтересу до художньої літератури, а й допомагають дошкільнятам розвивати мовлення та критичне мислення. Важливо, що сучасна дослідниця акцентує увагу на інтерактивному підході до роботи з дитячими книгами, що дозволяє створити емоційно насичену атмосферу для дітей, яка стимулює їхній інтерес як до книги, так і до процесу читання.

Дослідження в аспекті дитячого читання в Україні активно розвиваються завдяки внеску таких науковців, як А. Богуш, Н. Гавриш і Т. Котик [2]. Спільна наукова діяльність цих авторів спрямована на розроблення ефективних методик і підходів до формування інтересу до читання в дітей старшого дошкільного віку, підкреслює важливість упровадження художньої літератури в освітній процес. Так, А. Богуш приділила увагу методиці організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у закладах дошкільної освіти. У своїх працях вона підкреслила важливість інтеграції різних видів діяльності, як-от театралізація, малювання, обговорення прочитаного, для глибшого засвоєння освітнього матеріалу та розвитку уяви дітей дошкільного віку. Н. Гавриш дослідила методи формування мовленнєвої компетентності та використання художньої літератури як засобу розвитку мовлення дошкільника. Т. Котик працювала над розробкою методичних підходів до організації художньо-мовленнєвої діяльності в дошкільних закладах. Її внесок полягає у створенні практичних рекомендацій для вихователів щодо використання художніх творів у роботі з дітьми.

Згідно з дослідженнями в галузі дошкільної педагогіки (А. Богуш, Н. Гавриш, Т. Котик), художнє слово є важливим засобом мовленнєвого розвитку, емоційного виховання та формування національної свідомості дітей. Тому актуальним є пошук ефективних методів і прийомів, які б сприяли підвищенню інтересу дошкільників до читання та розвитку їхньої мовленнєвої діяльності.

Значний внесок у цю сферу зробили також методисти дошкільного читання. Так, Т. Качак є одним із провідних дослідників у сфері дитячої літератури та літературної освіти. Її роботи охоплюють широкий спектр питань, пов'язаних із формуванням читацької культури дітей і молоді, розвитком методичних підходів до аналізу дитячих творів, а також промоцією читання. У своїх працях дослідниця наголошує на важливості залучення дітей до читання через створення якісного літературного середовища, інтерактивні методи роботи з текстами та залучення дітей до обговорень прочитаного. У своїх наукових статтях («Літературна освіта в Україні: промоція дитячої книги і читання» [5]) Т. Качак зацентрувала увагу на тому, що вихователь має не лише ознайомлювати дітей із текстами, а й формувати емоційний зв'язок із книгою через різні інтерактивні методи (театралізацію, гру, обговорення, творчі завдання). Важливим внеском у розвиток методики дошкільного читання є спільна праця дослідниці з Л. Круль [4]. Авторки дослідили еволюцію дитячої літератури в різних країнах, розглянули різні жанри дитячої літератури, їхні особливості та вплив на формування світогляду дитини.

Одним із ключових напрямів формування інтересу до читання є сімейне читання, адже залучення батьків до цього процесу значно підсилює мотивацію дитини до пізнання світу через книгу. У своєму дослідженні Г. Беленька [1] наголосила на тому, що формування читацьких навичок у дошкільному віці відбувається ефективніше, якщо читання стає частиною щоденного сімейного ритуалу. Авторка підкреслює важливість взаємодії дитини з дорослим під час читання: обговорення прочитаного, спільне розігрування сцен із книги, створення власних сюжетних ліній.

Методика сімейного читання, запропонована Г. Беленькою, містить такі компоненти, як емоційна взаємодія під час читання, створення «сімейної бібліотеки» із книгами, які вибирає сама дитина, а також поєднання читання з іншими видами творчої діяльності (малювання, моделювання сцен, театралізація). Такі підходи сприяють зміцненню зв'язку дитини із книгою, перетворюють читання на приємний і захопливий процес, а не на обов'язковий елемент навчання.

Крім того, сучасні державні освітні програми, зокрема «Українське дошкілля», передбачають залучення дітей до читання через інтерактивні методи, драматизацію творів, використання народних казок і сучасної дитячої літератури. Проте на практиці вихователі не завжди володіють знаннями щодо організації художньо-мовленнєвої діяльності, що зумовлює необхідність наукового осмислення цієї проблеми та розроблення практичних рекомендацій.

Отже, актуальність дослідження зумовлена зниженням інтересу дітей до традиційного читання на тлі цифрових технологій; необхідністю розвитку мовленнєвої компетентності та читацької культури в

дошкільників; вимогами освітніх програм щодо використання художньої літератури у виховному процесі; потребою в ефективних методичних рекомендаціях для педагогів щодо формування інтересу до читання.

Мета статті – теоретично обґрунтувати та розробити ефективні методичні підходи до формування інтересу до читання в дітей старшого дошкільного віку, визначити чинники, що впливають на читацьку активність дошкільників.

Виклад основного матеріалу дослідження. Формування інтересу до читання в дітей старшого дошкільного віку є складним і багатограним процесом, що визначається віковими особливостями розвитку дитини, мовленнєвими навичками, соціальним середовищем і педагогічними впливами. Згідно з дослідженнями А. Богуш, Н. Гавриш, Т. Котик, читання художньої літератури є ключовим чинником мовленнєвого розвитку дошкільників, оскільки сприяє збагаченню словникового запасу, удосконаленню граматичної будови мовлення, формуванню зв'язного висловлювання, розвитку мислення та уяви.

Науковці відзначають, що діти дошкільного віку сприймають художній текст передусім на емоційному рівні. Саме емоційна залученість є основою для формування мотивації до читання. На нашу думку, художній твір, який викликає інтерес і задоволення, сприяє розвитку особистості дитини та її пізнавальної активності.

Діти найкраще реагують на твори, які містять яскраві образи, динамічний сюжет і емоційне наповнення. Програма «Українське дошкілля» рекомендує добірку творів, що відповідають віковим особливостям дітей і сприяють формуванню інтересу до книги.

Важливим аспектом формування інтересу до читання в дітей є ознайомлення їх із сучасною українською дитячою літературою. У програмі «Українське дошкілля» містяться рекомендації щодо використання творів сучасних українських письменників, які сприяють розвитку мовлення, уяви й емоційного інтелекту дошкільників. Зокрема, особливу увагу варто звернути на книги Катерини Міхаліциної, Івана Андрусяка, Галини Вдовиченко, Сашка Дерманського, Оксани Луцевської та інших авторів, чії твори доступні для сприйняття дітьми старшого дошкільного віку.

Одним з ефективних методів залучення дітей до читання є інтерактивне опрацювання текстів сучасних авторів. Наприклад, під час знайомства із книгою Сашка Дерманського «Чудове чудовисько» вихователь може застосовувати метод «живих книг», дозволяти дітям ставати персонажами твору, розігрувати окремі сцени, висловлювати свої припущення щодо розвитку подій. Такий підхід сприяє глибшому осмисленню прочитаного й активному залученню дітей до читацького процесу.

Також варто звернути увагу на поетичні твори Катерини Міхаліциної, які допомагають дітям розвивати ритмічне мовлення, запам'ятовувати рими, розширювати словниковий запас. Використання таких творів у поєднанні з театралізацією або ігровими методами дозволяє зробити читання емоційно насиченим і захопливим для дошкільників.

Формування інтересу до читання в дітей старшого дошкільного віку можливе за умови використання ефективних методичних підходів, які забезпечують активну взаємодію дитини з художнім словом.

Важливу роль у формуванні інтересу до читання відіграє організація відповідного середовища. Це передбачає створення у групі та вдома книжкового куточка з різноманітною дитячою літературою; забезпечення вільного доступу до книг, що відповідають віковим особливостям дітей; використання ілюстрацій, яскравих обкладинок та інтерактивних книг; упровадження традицій читання в сім'ї та дитячому садку (щоденне читання перед сном, спільні читання з вихователем тощо). На нашу думку, читацька культура сім'ї, приклад батьків, використання художньої літератури в освітньому процесі закладу дошкільної освіти суттєво впливають на формування читацьких інтересів. Відсутність позитивного ставлення до книг у найближчому оточенні дитини значно ускладнює розвиток її інтересу до читання.

Залучення дітей до активного сприйняття художніх творів передбачає використання ефективних інтерактивних методів. Діти активно цікавляться історією тоді, коли мають змогу впливати на її розвиток або передбачати подальші події. Саме тому читання з передбаченням – досить ефективний метод, коли вихователь або батьки зупиняються під час оповіді та пропонують дітям спрогнозувати, що станеться далі. Це активізує мислення та підвищує інтерес до розвитку сюжету. Наприклад, перед читанням твору Василя Сухомлинського «Ледача подушка» вихователь може запитати: «Як ви думаєте, чому подушку назвали ледачою? Що може статися із хлопчиком, який любить довго спати?». Діти висловлюють свої припущення, після чого вихователь читає текст, а наприкінці разом із дітьми порівнює їхні здогадки з розвитком сюжету.

Метод «живих книг». Метод «живих книг» передбачає, що діти не просто слухають текст, а стають його активними учасниками, перевтілюються в персонажів, переживають події сюжету та взаємодіють один з одним у процесі читання. Це сприяє глибшому осмисленню твору, розвитку мовлення, уяви й емпатії. Наведемо приклад застосування методу «живих книг» на матеріалі української народної казки «Кривенька качечка». На підготовчому етапі вихователь запитує дітей: «Як ви думаєте, що означає бути «живою книгою»?». Діти висловлюють припущення, а вихователь пояснює, що вони будуть не просто слухачами, а героями казки. Далі відбувається безпосередня взаємодія з текстом, коли вихователь читає казку, а діти по черзі або групами «оживляють» її героїв. Під час читання кожен учасник виконує свою роль: один із дітей стає Кривенькою Качечкою, яка ховається від мисливців; інші – Дід і Баба, які доглядають качечку; є діти, які виконують ролі мисливців, князя, птахів тощо. Коли вихователь читає діалог, персонажі повторюють його своїми словами, намагаючись передати емоції героїв.

Паралельно дошкільники виконують фізичні активності, виконують дії героїв і передають настрій персонажів. Потім вихователь може поставити запитання для рефлексії: «Чому Качечка допомагала Діду й Бабі?», «Як ви думаєте, що відчувала Качечка, коли її намагалися впіймати?».

На заключному етапі діти висловлюють свої враження від казки; малюють ілюстрації до улюблених моментів; колективно створюють альтернативний фінал історії.

У результаті використання методу «живих книг» діти не просто слухають, а переживають казку, глибше її розуміють; активізується мовлення, розширюється словниковий запас; розвивають емоційний інтелект, співпереживають героям. Тобто відбувається інтеграція мистецької діяльності (театралізація, малювання).

Інший метод, який варто використовувати для формування читацького інтересу, називається казкотерапією. Цей метод допомагає дітям розуміти свої емоції, формувати позитивні моделі поведінки та долати труднощі через сюжет казки. У дошкільній освіті цей підхід використовується для розвитку мовлення, уяви та соціальних навичок. Ми переконані в тому, що цей метод можна використовувати і під час ознайомлення старших дошкільників із невеликими за обсягом оповіданнями на моральну тематику. Так, у програмі «Українське дошкілля» є твір Василя Сухомлинського «Образливе слово», який є чудовим прикладом для використання в контексті казкотерапії та формування в дошкільнят уявлення про важливість взаємоповаги та доброзичливості у спілкуванні.

На підготовчому етапі вихователь створює затишну атмосферу, а саме: запалює свічку, використовує м'яке світло та спокійну музику. Далі вихователь може запитати в дітей: «Чи траплялося вам, що хтось сказав вам щось, від чого стало прикро?». Далі вихователь читає казку з виразним інтонуванням, намагаючись передати емоції головних героїв художнього твору. Потім має запропонувати питання для рефлексії: «Чому хлопчик сказав образливе слово? Як він себе почував, коли зрозумів свою помилку?», «Як можна вибачитися, якщо ти образив когось?», «Які добрі слова ми можемо сказати, щоб зробити людину щасливою?». Бажано також провести практичне опрацювання на кшталт складання списку добрих слів та/або проведення гри «Добрі слова». А на завершення діти можуть зробити малюнок, на якому зображено, як слова можуть бути «м'якими», «пухнастими» або «гострими», «колючими», залежно від того, добрі це слова чи образливі.

У результаті використання казкотерапії за твором В. Сухомлинського діти усвідомлять важливість поважного ставлення один до одного та силу слова; розвинути емоційну чутливість і здатність співпереживати героям казки; формуватимуть інтерес до книг.

Казка «Троє поросят» є класичним прикладом, який чудово підходить для демонстрації методу альтернативних сюжетних ліній. У традиційній версії головні герої твору будують свої будинки з різних матеріалів: соломи, дерева та цегли, щоб захиститися від вовка. Вовк руйнує будинки із соломи та дерева, але не може зруйнувати кам'яний будинок із цегли. Запропонуйте дошкільнятам подумати над іншим варіантом розвитку подій, якби поросята побудували свої будинки з іншого матеріалу, наприклад, з металу або скла, як би це вплинуло на події; що сталося б, якби вовк не був таким сильним і не міг би зруйнувати будинки; якби поросята не були самотніми і мали б допомогу від інших тварин, як би це змінило перебіг подій? Попросіть дітей намалювати сцени з різними варіантами розвитку подій і розіграйте з ними ролі, змінюючи сюжетні лінії, щоб вони могли побачити наслідки різних рішень героїв.

У результаті діти розвивають уяву та творчі здібності, вчаться передбачати наслідки своїх учинків; формують здатність до критичного мислення і аналізу ситуацій; вчаться розуміти, як різні вибори можуть вплинути на результат події.

Включення театралізованої діяльності до процесу читання є ефективним засобом мотивації. Вихователі можуть використовувати такі форми: інсценізацію казок із розподілом ролей серед дітей; ляльковий театр, де діти самостійно виготовляють героїв і озвучують їхні репліки; драматизацію оповідань у спрощеному форматі.

Сучасний розвиток цифрових технологій суттєво впливає на процес формування читацької активності в дітей дошкільного віку. Традиційне читання дедалі більше поєднується з електронними книгами, аудіоформатами, інтерактивними додатками, що відкриває нові можливості для залучення дітей до літератури.

Серед найбільш ефективних, на нашу думку, цифрових методів залучення дітей до читання такі: аудіокниги, які сприяють розвитку слухового сприйняття тексту, допомагають дошкільникам запам'ятовувати нові слова та збагачувати словниковий запас; інтерактивні книги – електронні видання, які містять анімацію, звукові ефекти або можливість взаємодії (наприклад, натискання на малюнки для отримання додаткової інформації); мультимедійні казки й адаптації – короткі анімаційні ролики за мотивами книг, які мотивують дітей перечитати оригінальний текст.

Важливо дотримуватися балансу між традиційним і цифровим читанням. Вихователі та батьки мають пояснювати дітям значення паперових книг і заохочувати до їх використання в поєднанні з мультимедійними ресурсами.

Сучасний підхід до формування читацького інтересу в дітей дошкільного віку потребує осучаснення списку літератури, що використовується в закладах дошкільної освіти. Традиційний перелік казок і оповідань, що передається з покоління в покоління, залишається цінним, але важливо доповнювати його сучасними творами, які відповідають інтересам і досвіду сучасних дітей. Зокрема, доцільним є включення літератури, яка відображає реалії сучасного світу, містить героїв, близьких за мисленням і переживаннями сучасним дошкільникам, а також творів, що враховують принципи інклюзивності та культурного розмаїття.

Ще одним важливим напрямом роботи є ознайомлення дошкільників із великими літературними формами. Робота з довшими текстами розвиває увагу, слухову пам'ять, уміння стежити за розвитком сюжету та робити узагальнення. Вихователі можуть використовувати покрокове читання довших творів з обговоренням ключових моментів, передбаченням розвитку подій і творчими завданнями, які допомагають дітям осмислювати прочитане.

Окрему увагу варто приділити методу роботи із жанром книжка-картинка, який є популярним у Європі та США і набуває поширення в Україні. Цей жанр поєднує художній текст із візуальними елементами, де ілюстрації не лише доповнюють історію, а й самі стають носіями змісту. Аналіз зображень розвиває в дітей навички «читання» візуального тексту, допомагає їм інтерпретувати зображення та встановлювати зв'язки між текстовими та графічними елементами. Такі книги є ефективним засобом для формування читацької культури в дітей, які ще не вміють читати самостійно, але активно сприймають візуальні образи.

Оскільки велика частина читацької активності дітей відбувається поза межами закладу дошкільної освіти, важливо залучати батьків до процесу формування інтересу до книги. Для цього необхідно організовувати зустрічі з батьками, присвячені значенню читання в розвитку дитини; створювати спільні читацькі проєкти, у межах яких діти разом із батьками читають книжки та діляться враженнями; проводити сімейні конкурси на найкраще прочитане оповідання або найцікавішу казку, придуману разом із дитиною.

Висновки. Формування інтересу до читання в дітей старшого дошкільного віку є комплексним процесом, що поєднує психолого-педагогічні чинники, мовленнєву діяльність дитини, вплив соціального середовища та педагогічні методи. Найбільш ефективними підходами є створення мотивувального читацького середовища, використання інтерактивних методів читання, театралізація художніх творів, застосування сучасних технологій і активна співпраця з батьками. Запропоновані методичні підходи сприяють розвитку в дітей стійкого інтересу до книги, формуванню позитивної мотивації до читання та закладають основи читацької культури, що є необхідною умовою їхнього подальшого навчання у школі.

Значний вплив на формування читацького інтересу в дітей має використання цифрових технологій. Поєднання традиційного читання з інтерактивними електронними книгами, аудіокнигами та мультимедійними матеріалами сприяє підвищенню мотивації дошкільників до літератури. Однак важливо розробити педагогічно обґрунтовані підходи до використання цифрових інструментів у навчальному процесі, щоб вони доповнювали, а не замінювали традиційне читання.

Перспективи подальших досліджень убачаємо у вивченні впливу цифрового контенту на читацькі звички дітей, розробленні інтегрованих методик читання і проведенні аналізу взаємозв'язку між традиційним і цифровим читанням у ранньому віці.

ЛІТЕРАТУРА

1. Беленька Г. Родинні читання: відновимо добру традицію! *Дошкільне виховання* : науково-методичний журнал для педагогів і батьків. 2013. № 2. С. 17–19.
2. Богуш А., Гавриш Н., Котик Т. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних закладах. Київ : Видавничий дім «Слово», 2010. 304 с.
3. Ватаманюк Г. Робота з дитячою книгою в закладі дошкільної освіти: теорія і практика : навчально-методичний посібник. Київ : КНТ, 2022. 488 с.
4. Качак Т., Круль Л. Зарубіжна література для дітей. Київ : Академвидав, 2014. 416 с.
5. Качак Т. Літературна освіта в Україні: промоція дитячої книги і читання. *Література. Діти. Час* : вісник Центру дослідження літератури для дітей та юнацтва. 2013. Вип. 4. С. 239–246.
6. Токарева Н., Шамне А. Вікова та педагогічна психологія : навчальний посібник. Київ, 2017. 548 с.

REFERENCES

1. Beleniuka, G. (2013). Rodynni chytannia: vidnovymo dobru tradytsiiu! [Rodynni chytannia: vidnovymo dobu tradytsiiu!]. *Doshkilne vykhovannia: nauk.-met. zhurnal dlia pedahohiv i batkiv* – *Doshkilne vykhovaniie: nauk.-met. zhurnal dlia pedahohiv i batkiv*, (2), 17–19 [in Ukrainian].
2. Bohush, A., Havrysh, N., & Kotyck, T. (2010). *Metodyka orhanizatsii khudozhno-movlennievoi diialnosti ditei u doshkilnykh zakladykh* [Metodyka orhanizatsii khudozhno-movlienievoi diial'nosti ditei u doshkilnykh zakladykh]. Kyiv: Vydavnychiy dim "Slovo" [in Ukrainian].
3. Vatamaniuk, H. (2022). *Robota z dytyachoiu knyhoiu v zakladi doshkilnoi osvity: teoriia i praktyka* [Robota z dytyachoiu knyhoiu v zakladi doshkilnoi osvity: teoriia i praktyka]. Kyiv: KNT [in Ukrainian].
4. Kachak, T., & Krul', L. (2014). *Zarubizhna literatura dlia ditei*. [Zarubizhna literatyra dlia ditei]. Kyiv: Akademvydav [in Ukrainian].
5. Kachak, T. (2013). Literaturna osvita v Ukraini: promotsiia dytyachoi knyhy i chytannia [Literaturna osvita v Ukraini: promotsiia dytyachoiu knyhy i chytannia]. *Literatura. Dity. Chas: visnyk Tsentru doslidzhennia literatury dlia ditei ta yunatstva* – *Lityraturna. Dity. Chas: visnyk Tsentru doslidzhennia lityratury dlia ditei ta iunytstva*, (4), 239–246 [in Ukrainian].
6. Tokareva, N., & Shamnye, A. (2017). *Vikova ta pedahohichna psykholohiia* [Vikova ta pedahohichna psykholohiia: navchal'nyi posibnyk]. Kyiv: KNT [in Ukrainian].